

УДК [373.3.016:502/504]:004

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vpe.2023.39.12045>

ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Марта Проц, Лілія Нос

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Туган-Барановського, 7, Львів, Україна, UA–79005
marta.prots@lnu.edu.ua;
liliia.nos@lnu.edu.ua*

Статтю присвячено дидактичному потенціалу інтерактивних методів навчання на уроках «Я Досліджую Світ» у початковій школі, який полягає у забезпеченні активної пізнавальної діяльності учнів, розвитку їх творчого мислення та вмінні співпрацювати. Проаналізовано історичні аспекти дослідження поняття «інтерактивна педагогіка», яке вперше ввів 1975 року німецький учений Ганс Фріц. Досліджено концепт «інтерактив», що в сучасному трактуванні розуміємо як здатність до активної взаємодії та діалогу.

Описано, як дидактичний потенціал визначає можливість педагогічних методів та засобів досягти максимальних результатів у розвитку та навчанні учнів. Використання інтерактивних методів сприяє поглибленому засвоєнню знань через практичну діяльність, обговорення і обмін ідеями. Автори навели приклади з освітньої практики, як саме здобувачі освіти мають можливість активно взаємодіяти з матеріалом, висловлювати свої думки, аналізувати та узагальнювати інформацію. Проаналізовано форми та методи освітніх технологій інтерактивного навчання, які рекомендуємо використовувати у процесі викладання курсу «Я Досліджую Світ». Окреслено критерії формулювання досягнень учнів у процесі інтерактивного навчання на уроці «Я Досліджую Світ». А також проаналізовано особливості використання інтерактивних завдань на окремих етапах уроку.

Отже, інтерактивні методи сприяють розвитку комунікативних навичок, соціальної компетентності та самостійності здобувачів освіти, створюючи сприятливий клімат для навчання та активного пізнання навколишнього світу. Автори довели, що використання інтерактивних методів (зокрема, «незакінчене речення», «асоціативний куц», «мозковий штурм», «акваріум», «мікрофон» та ін.) допомогли учням початкової школи систематизувати та узагальнити знання, розвивати творчість та креативне мислення, а також сприяє залученню кожного учня до активного обговорення та аналізу важливих питань, розвиває їхню здатність співпрацювати та аргументовано висловлювати свої думки.

Подальший розвиток цього напрямку передбачає дослідження нових інтерактивних методів та їх адаптацію до потреб учнів початкової школи, що сприятиме збагаченню методології навчання та покращенню якості освіти.

Ключові слова: початкова школа, освітній процес, уроки «Я Досліджую Світ», засвоєння знань, інтерактивні методи навчання, потенціал, дидактичний потенціал.

Постановка проблеми. Сучасна освітня парадигма покликана забезпечити всебічний розвиток особистості, що містить формування активного мислення, навичок співпраці та творчого підходу до вивчення світу. У цьому контексті використання інтерактивних методів навчання на уроках «Я Досліджую Світ» (далі – ЯДС) у початковій школі набуває особливого значення, позаяк сьогодні існує проблема неефективного засвоєння знань учнями на традиційних уроках, де, головню, панує пасивний підхід до навчання, що призводить до втрати інтересу до навчання та недостатнього розвитку ключових компетенцій. Відповідно, актуально вивчити, як інтерактивні методи сприяють підвищенню поглибленості засвоєння матеріалу, стимулюють активну учнівську участь у процесі навчання та сприяють розвитку їхнього критичного та аналітичного мислення. Зокрема, важливо проаналізувати, як інтерактивні методи сприяють активній взаємодії учнів з навчальним матеріалом, їхній можливості аналізувати, порівнювати, узагальнювати та обмінюватися думками. Крім того, варто дослідити, як ці методи сприяють формуванню комунікативних навичок, співпраці в групі та розвитку самостійності.

Відповідь на ці питання не лише розкриє дидактичний потенціал інтерактивних методів навчання на уроках «Я Досліджую Світ» у початковій школі, а й слугуватиме розробці ефективних стратегій упровадження цих методів, що підтримують високу активність та зацікавленість учнів у навчальному процесі та сприяють їхньому глибокому розумінню предмета та навколишнього світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Учені, серед яких Є. Гончарова, І. Єрмаков, Н. Подранецька, Л. Сліпченко та інші, у своїх працях дослідили теоретичні аспекти дидактичного впливу інтерактивних методів навчання. Значущість інтерактивних методів в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти відмітили такі науковці, як О. Біда, І. Гейко, О. Гур'янова, І. Досяк, А. Кіктенко, О. Комар, О. Любарська, Л. Пироженко, О. Пометун, Г. Сиротинко, В. Шарко та ін. Важливо зазначити, що існуючі дослідження є ґрунтом для розкриття потенціалу інтерактивних методів у контексті навчання ЯДС, але практично немає конкретних робіт, які б цілеспрямовано досліджували цю тему в початковій школі.

Мета статті – окреслити особливості дидактичного потенціалу інтерактивних методів навчання на уроках ЯДС у початковій школі. Досягнення мети статті потребує виконання таких завдань:

- проаналізувати теоретичні аспекти дидактичного потенціалу інтерактивних методів навчання на уроках ЯДС у початковій школі;
- визначити практичні аспекти впровадження інтерактивних методів навчання на уроках ЯДС у початковій школі;
- виявити прогалини та важливі напрями подальших досліджень у галузі використання інтерактивних методів навчання на уроках ЯДС у початковій школі, зокрема зосереджуючись на практичних аспектах застосування цих методів для підвищення пізнавальної активності та розвитку творчих здібностей учнів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сутність дидактичного потенціалу полягає в можливостях та перспективах, які надають певні методи, засоби та підходи до навчання та виховання, сприяючи досягненню запланованих цілей освітнього процесу. Концептуальне поняття «дидактичний потенціал» відображає максимальну користь, яку можна отримати від застосування певних педагогічних інструментів для досягнення навчальних, розвивальних та виховних цілей.

Дидактичний потенціал містить [3]:

- ефективність навчання (здатність методів та засобів стимулювати активний процес засвоєння знань, умінь і навичок учнями);
- розвиток пізнавальних якостей (можливість методів сприяти формуванню критичного мислення, логічного аналізу, творчості та самостійності учнів);
- мотивація і зацікавленість (здатність збуджувати цікавість учнів до предмета, сприяючи бажанню вивчати та здобувати знання);
- співпраця та комунікація (можливість методів підтримувати взаємодію між учнями, створюючи умови для спільної роботи та обміну ідеями);
- індивідуалізація навчання (здатність методів адаптуватися до індивідуальних особливостей та потреб учнів, забезпечуючи їхній належний рівень розвитку);
- соціальне та емоційне зростання (здатність методів сприяти формуванню соціальних навичок, взаємодії та взаєморозуміння, а також розвитку позитивного ставлення до навчання).

Отже, дидактичний потенціал визначає можливість педагогічних методів та засобів досягти максимальних результатів у розвитку та навчанні учнів.

Поняття «інтерактивна педагогіка» вперше ввів німецький учений Ганс Фріц у 1975 р. Він визначив головну мету інтерактивного підходу, який передбачає зміну та покращення моделей поведінки учасників освітнього процесу, оскільки під час аналізу своїх та партнерських реакцій учасник змінює свою поведінкову модель та усвідомлює її [2, с. 229]. Термін

«інтерактив» походить з англійської мови, де «interact» означає «взаємодіяти», що свідчить про здатність до активної взаємодії та діалогу. У буквальному розумінні інтерактивним є метод, у якому учасник навчання бере активну участь, виконуючи дії (керує, спілкується, моделює, малює, пише і т. д.) відмінно від пасивного слухача чи спостерігача [2, с. 230].

Як зазначає О. Пометун, інтерактивне навчання є спеціальною організаційною формою пізнавальної діяльності, метою якої є створення сприятливого середовища для навчання, що сприятиме відчуттю успішності та розвитку інтелектуальних здібностей кожного учня [10, с. 16].

Біда О. вбачає інтерактивне навчання як глибоке впровадження в процес спілкування, а для забезпечення більш ефективного освітнього процесу потрібно брати до уваги, на думку автора, основні компоненти спілкування: комунікативний (передання та збереження вербальної та невербальної інформації), інтерактивний (організація взаємодії під час спільної діяльності) та перцептивний (сприйняття та розуміння один одного) [1, с. 345].

Комар О. наголошує, що інтерактивні навчальні технології містять детально спланований очікуваний результат у засвоєнні знань, використання окремих інтерактивних методів і прийомів для стимулювання активного процесу пізнання, а також у розумові та навчальні умови і процедури, призначені для досягнення бажаних цілей. Інтерактивні технології визначають кінцевий результат завдяки своїй структурі, а не лише використовуються для виконання певних навчальних завдань [7, с. 141].

Декілька педагогічних точок зору свідчать про те, що суть інтерактивного навчання полягає у взаємному обміні знаннями, використанні групових методів та вирішенні дидактичних завдань у групі. Педагог виконує роль співробітника, консультанта та організатора, а також є джерелом інформації. Педагог та учень – це рівноправні учасники освітнього процесу, а сама взаємодія містить перевагу будь-якої сторони, думки чи погляду, і вона є неодмінною частиною досвіду та практичного використання. Цей діалоговий підхід до навчання сприяє розвитку критичного мислення, вмінню розв'язувати складні проблеми на основі обстеження обставин і аналізу інформації, урахування різних поглядів. Учні навчаються приймати обґрунтовані рішення, активно спілкуючись з іншими, та беруть участь у дискусіях [1; 2; 3; 7; 10; 11].

Із наведеного вище можемо зробити висновок, що інтерактивні методи навчання – це розширена педагогічна стратегія, яка активно включає учнів у процес навчання шляхом створення відкритого, взаємодіючого і динамічного навчального середовища. Інтерактивні методи сприяють активній пізнавальній діяльності, спільному обміну знаннями та ідеями, а також розвивають навички самостійного мислення, критичного аналізу, творчості та

співпраці. У контексті інтерактивних методів педагог є не лише джерелом знань, а й фасилітатором, сприяючи активній участі учнів у процесі вивчення, що охоплює групову роботу, дискусії, проекти, рольові ігри, використання інтерактивних технологій та інших методів, що сприяють взаємодії між учасниками навчального процесу. Інтерактивні методи, на нашу думку, сприяють глибокому засвоєнню матеріалу завдяки активному використанню знань у практичних ситуаціях, розвивають навички комунікації, співпраці, аргументації та вирішення проблем, а також допомагають створити стимулюючий та мотивуючий навчальний процес, де учні беруть активну участь у власному навчанні та розвитку, сприяючи підвищенню якості освіти та розвитку цілісних компетенцій.

Видатні педагоги, що спеціалізуються на інтерактивному навчанні та освітніх технологіях (О. Біда, Л. Пироженко, О. Пометун), визначають чотири основні типи такого підходу:

- парне навчання;
- фронтальний метод;
- навчання через гру;
- дискусійне навчання [10].

Кожен з цих типів має різноманітні підвиди, які здебільшого застосовують під час уроків ЯДС. Саме ця інтегрована дисципліна надає можливість широко урізноманітнити методи проведення уроків, позаяк допомагає педагогу вивчити особливості кожної дитини, виявити її здібності та вже сформовані навички. Також цей підхід допомагає спостерігати за учнем під час колективної проектної роботи та індивідуальної дослідницької діяльності.

Варто відмітити, що, згідно з інструктивно-методичними рекомендаціями 2022/2023 навчального року, в першому циклі (1–2 класи) початкової освіти надано перевагу ігровим методам навчання, тоді як у другому циклі (3–4 класи) акцентовано на більш широкому використанні діяльнісного підходу на інтегрованій та предметній основі [6].

За порадою видатних педагогів, введення інтерактивних форм та методів на уроках ЯДС у початкових класах рекомендовано розпочинати з основних («мозковий штурм», «коло ідей») та поступово переходити до більш складних підходів («дискусія», «діалог», «метод моделювання ситуації» тощо) [4, с. 20].

Застосування інтерактивних методів навчання на уроках ЯДС у початковій школі стимулює активність учнів початкової школи у розумовій сфері, сприяє розвитку їх пам'яті, уваги, уяви та логічного мислення, що формує навички колективної роботи та виховує прагнення до знань. Учні навчаються складати короткі і об'ємні відповіді, прислуховуватися до інших та поважати думки своїх однокласників, розвиваючи навички ефективної

комунікації та співпраці. Важливою особливістю інтерактивних форм роботи є спільна мета, яку педагог ставить перед учнями. На відміну від традиційного підходу, де кожен учень працює над власною метою, інтерактивна технологія передбачає спільну мету, яка зобов'язує учнів об'єднувати свої зусилля для досягнення цілі, розподіляти обов'язки та співпрацювати в процесі навчання, спираючись на взаємопідтримку та взаємонавчання [5, с. 27].

Пометун О. пропонує таку структуру уроків з використанням інтерактивних технологій:

- уведення мотивації;
- оголошення теми та очікуваних результатів;
- надання необхідної інформації для вирішення завдань;
- проведення інтерактивних завдань;
- підсумки та оцінювання результатів уроку [10].

Завдання етапу мотивації у контексті уроку ЯДС полягає у створенні зацікавленості учнів до теми, активізації їхньої участі та підготовці до активного дослідження. Використовуючи захопливі історії чи цікаві експерименти, педагог стимулює допитливість учнів та підготовлює їх до активного дослідницького процесу. Інтерактивні методи, такі як «мозковий штурм» чи «мікрофон», допомагають створити позитивну атмосферу та сприяють пізнавальній активності дітей. Цей етап є головним для створення учнівської мотивації до поглибленого вивчення предмета. Зауважимо, що такий етап уроку повинен займати не більше 5 % від усього уроку.

Під час уроку ЯДС мета оголошення теми та очікуваних результатів полягає в тому, щоб допомогти учням зрозуміти сутність їхньої діяльності під час дослідження навколишнього світу. В цьому контексті учні, за бажанням, можуть виявити своє особисте ставлення до теми, спланувати дії для опанування та застосування інформації, яка буде вивчена.

Формулювання досягнень учнів у процесі інтерактивного навчання на уроці ЯДС має задовольняти такі критерії [8, с. 31, 32]:

- викладати результати активності учнів під час уроку з акцентом на їхню особисту роль, участь та внесок у процес дослідження, а не тільки на роль педагога;
- чітко відображати очікуваний рівень засвоєння матеріалу та розвитку навичок, що передбачаються після завершення дослідницької роботи;
- сприяти розвитку емоційно-ціннісної сфери учнів, їхніх переконань, характеру та впливу на поведінку, що виникають унаслідок дослідницької роботи;
- оцінити досягнення, керуючись якісною оцінкою освоєння матеріалу та розвитком навичок;

- зробити досягнені результати очевидними для учнів, педагога та інших учасників уроку, зважаючи на те, чи були досягнуті цілі, що були заплановані.

Під час етапу надання потрібної інформації на уроці ЯДС важливо забезпечити учнів необхідними знаннями, які стануть основою для виконання практичних завдань, що містить коротку інформаційну дільницю, вивчення текстів, роботу з роздатковим матеріалом або використання засобів навчання та наочності. Завчасне ознайомлення учнів з інформацією перед уроком допомагає зекономити час і забезпечити більш результативний хід уроку [9, с. 23].

Виконання інтерактивних завдань на уроці ЯДС є важливим елементом, спрямованим на осмислене засвоєння навчального матеріалу та досягнення поставлених результатів. Ця інтерактивна фаза становить приблизно 50–60 % тривалості уроку, а для того, щоб досягти максимальної ефективності, послідовність проведення інтерактивних завдань може містити такі етапи [11, с. 45, 46]:

- інструктування: пояснення мети вправи, встановлення правил виконання, чітке подання послідовності дій та визначення відведеного часу;
- формування груп та розподіл ролей;
- активне виконання завдання, де педагог є підтримкою та допомогою, надаючи можливість учням самостійно досліджувати та навчатися, працюючи взаємодіючи один з одним;
- презентація та обговорення результатів виконаного завдання.

Після виконання інтерактивних завдань на уроці ЯДС учні виконують рефлексію результатів – спеціальне обговорення або застосування інших методів для осмислення досягнутих результатів. Рефлексія є невід'ємною та важливою частиною інтерактивного навчання на уроці, яка дає можливість учням та педагогу:

- оцінити розуміння та засвоєння матеріалу, спланувати подальші кроки для його опрацювання;
- порівняти власний досвід з думками інших, коригувати позиції;
- розвивати навички рефлексії в реальному житті, прогнозувати подальші кроки.

Рефлексію можна проводити у формі індивідуальної роботи, парної або групової дискусії, письмово або усно, вона може бути вербальною або в графічних формах. Рефлексія завжди охоплює фіксацію подій, аналіз міркувань та почуттів, а також плани на майбутні дії [12, с. 70].

Під час завершального етапу уроку ЯДС проводиться аналіз та підведення підсумків заняття, зокрема, з'ясовується зв'язок між вивченим та майбутнім матеріалом, порівнюють результати, роблять висновки,

розробляють план подальших дій. Головна мета цього етапу – оголошення результатів навчання та перевірка їх досягнення.

Висновки. На уроках «Я Досліджую Світ» для учнів початкової школи використовують різноманітні методи та проекти, як-от створення інтелект-карт, Т-схем, кластерів, моделей «фраєр» та мальованих скрайбінгів. Дослідження показали, що інтерактивні методи навчання мають значний дидактичний потенціал на уроках ЯДС у початковій школі, оскільки під час роботи над завданнями вони сприяють підвищенню активності та зацікавленості учнів у процесі навчання, а також розвивають критичне мислення та емоційний інтелект за допомогою таких методів, як «незакінчене речення», «асоціативний куш», «мозковий штурм», «акваріум», «мікрофон» та ін. Використання інтерактивних методів допомагає учням початкової школи систематизувати та узагальнити знання, розвивати творчість та креативне мислення, сприяє залученню кожного учня до активного обговорення та аналізу важливих питань, розвиває їхню здатність співпрацювати та аргументовано висловлювати свої думки.

Підсумовуючи, використання інтерактивних методів навчання на уроках «Я Досліджую Світ» дає змогу досягти більш глибокого розуміння навчального матеріалу, розвитку ключових компетентностей учнів та активного залучення їх до освітнього процесу. Подальший розвиток цього напрямку передбачає дослідження нових інтерактивних методів та їх адаптацію до потреб учнів початкової школи, що сприятиме збагаченню методології навчання та покращенню якості освіти.

1. Біда О. Структура і методика інтерактивного уроку. Початкова школа. 2017. № 7. С. 434–441.

2. Гейко І. Використання інтерактивних форм і методів навчання. З досвіду роботи. 2014. № 3/4. С. 229–232.

3. Гончарова Є. Є., Сліпченко Л. Б. Дидактичний потенціал активних та інтерактивних методів навчання. Витоки педагогічної майстерності. Серія «Педагогічні науки»: зб. наук. праць. Полтава, 2019. № 23. С. 41–45. URL : <http://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/12216> (дата звернення: 18.08.2023).

4. Досяк І. М. Нестандартні уроки з використанням інноваційних технологій. 1–4 класи. Харків : Вид. група «Основа», 2017. 160 с.

5. Єрмаков І. Г. Метод проектів у контексті життєвих результатів діяльності в системі соціальної та життєвої практики учнів. Постметодика. 2016. № 2. Ч. I. С. 24–34.

6. Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої

освіти у 2022/2023 навчальному році. Міністерство освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2022/08/20/01/Dodatok.2.pochatkova.osvita.20.08.2022.pdf> (дата звернення: 18.08.2023).

7. Комар О. А. Сутність інтерактивної технології у професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Педагогіка та психологія. 2018. № 1. С. 140–142.

8. Пехота О. М., Кіктенко А. З., Любарська О. М. та ін. Освітні технології : навч.-метод. посібник. Київ : А. С. К., 2001. 256 с.

9. Подранецька Н. Застосування проєктних технологій на уроках української мови та літератури як один із напрямків розвитку мовної особистості. Українська мова і література в школі. 2016. № 3. С. 22–25.

10. Пометун О. І., Пироженко Л. В., Біда О. А. Застосування інтерактивних технологій у навчанні молодших школярів : метод. посібник. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2011. 304 с.

11. Сиротинко Г. О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 162 с.

12. Шарко В. Д. Сучасний урок: технологічний аспект : посібник. Київ : СПД Богданова А. М., 2017. 220 с.

References

1. Bida, O. (2017). Struktura i metodyka interaktyvnoho uroku [Structure and methodology of interactive lessons]. *Pochatkova shkola*, 7, 434–441 [in Ukrainian].

2. Heyko, I. (2014). Vykorystannia interaktyvnykh form i metodiv navchannia [Using interactive forms and teaching methods]. *Z dosvidu roboty*, 3/4, 229–232 [in Ukrainian].

3. Honcharova, Y. E., & Slipchenko, L. B. (2019). Dydaktychnyi potentsial aktyvnykh ta interaktyvnykh metodiv navchannia [Didactic potential of active and interactive teaching methods. Pedagogical Mastery Origins]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti*, 23, 41–45. Retrieved from : <http://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/12216> [in Ukrainian].

4. Dosyak, I. M. (2017). *Nestandartni uroky z vykorystanniam innovatsiynnykh tekhnolohiy. 1–4 klasy* [Unconventional lessons using innovative technologies for grades 1–4]. Kharkiv : Vydavnycha hrupa «Osнова» [in Ukrainian].

5. Yermakov, I. G. (2016). Metod proektiv u konteksti zhyttievykh rezultativ diialnosti v systemi sotsialnoi ta zhyttievoi praktyky uchniv [Project

method in the context of students' life outcomes in social and life practice system]. *Postmetodyka*, 1, 2, 24–34 [in Ukrainian].

6. Instruktyvno-metodychni rekomendatsii shchodo orhanizatsii osvitnoho protsesu ta vykladannia navchalnykh predmetiv u zakladakh zahalnoi serednoi osvity u 2022/2023 navchalnomu rotsi [Educational process organization and teaching guidelines for general secondary education institutions in the 2022/2023 academic year]. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. 2022. Retrieved from : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recome ndazii/2022/08/20/01/Dodatok.2.pochatkova.osvita.20.08.2022.pdf> [in Ukrainian].

7. Komar, O. A. (2018). Sutnist interaktyvnoi tekhnolohii u profesiyni pidhotovtsi maybutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly [Essence of interactive technology in professional training of future elementary school teachers]. *Naukovy visnyk Mukachivskoho derzhavnoho universytetu. Serii : Pedagogika ta psykholohiia*, 1, 140–142 [in Ukrainian].

8. Pekhota, O. M., Kiktenko, A. Z., Lyubarska, O. M. et al. (2001). *Osvitni tekhnolohii* [Educational Technologies]. Kyiv : A. S. K. [in Ukrainian].

9. Podranetska, N. (2016). Zastosuvannia proektnykh tekhnolohii na urokakh ukrainskoi movy ta literatury yak odyz iz napriamkiv rozvytku movnoi osobystosti [Application of project technologies in Ukrainian language and literature classes as a direction for linguistic personality development]. *Ukrainska mova i literatura v shkoli*, 3, 22–25 [in Ukrainian].

10. Pometun, O. I., Pirozhenko, L. V., & Bida, O. A. (2011). *Zastosuvannia interaktyvnykh tekhnolohii u navchanni molodshykh shkolariv* [Application of interactive technologies in teaching younger students]. Ternopil : Navchalna knyha «Bohdan» [in Ukrainian].

11. Syrotynko, G. O. (2013). *Suchasny urok: interaktyvni tekhnolohii navchannia* [Modern lesson: Interactive teaching technologies]. Kharkiv : Publishing Group «Osnova» [in Ukrainian].

12. Sharko, V. D. (2017). *Suchasny urok : tekhnolohichny aspekt* [Modern lesson: Technological aspect. Guide for teachers and students]. Kyiv : SPD Bohdanova A. M. [in Ukrainian].

Стаття: надійшла до редколегії 07.09.2023

доопрацьована 18.09.2023

прийнята до друку 29.09.2023

**DIDACTIC POTENTIAL OF INTERACTIVE TEACHING METHODS
AT «I EXPLORE THE WORLD» LESSONS IN PRIMARY SCHOOL**

Marta Prots, Lilia Nos

*Ivan Franko National University of Lviv,
Tuhan-Baranovskoho Str., 7, Lviv, Ukraine, UA-79005
marta.prots@lnu.edu.ua;
liliia.nos@lnu.edu.ua*

The article is devoted to the didactic potential of interactive teaching methods at the lessons «I Explore the World» in primary school, which consists in ensuring the active cognitive activity of students, the development of their creative thinking and the ability to cooperate. The historical aspects of the study of the concept of «interactive pedagogy», which was first introduced in 1975 by the German scientist Hans Fritz, are analyzed. The concept of «interactive», which in modern interpretation is understood as the ability for active interaction and dialogue, was studied.

The article describes how didactic potential determines the possibility of pedagogical methods and tools to achieve maximum results in the development and education of students. The use of interactive methods promotes in-depth learning of knowledge through practical activities, discussion and exchange of ideas. The authors provide examples from educational practice of how students have the opportunity to actively interact with the material, express their opinions, analyze and summarize information. Forms and methods of educational technologies of interactive learning, which are recommended to be used in the process of teaching the course «I Explore the World» have been analyzed. The criteria for formulating students' achievements in the process of interactive learning at the lesson «I Explore the World» are outlined. And the peculiarities of the use of interactive tasks at individual stages of the lesson are also analyzed.

Thus, interactive methods contribute to the development of communication skills, social competence and independence of education seekers, creating a favorable climate for learning and active knowledge of the surrounding world. The authors proved that the use of interactive methods (in particular, «unfinished sentence», «associative bush», «brainstorming», «aquarium», «microphone» and others) allows elementary school students to systematize and generalize knowledge, develop creativity and creative thinking, promotes involving each student in active discussion and analysis of important issues, develops their ability to cooperate and express their opinions in a reasoned manner.

The further development of this direction involves the research of new interactive methods and their adaptation to the needs of primary school students, which will contribute to the enrichment of the teaching methodology and the improvement of the quality of education.

Keywords: primary school, educational process, «I explore the world» lessons, knowledge acquisition, interactive learning methods, potential, didactic potential.